

Základní škola a mateřská škola Klas s.r.o., Školní náměstí 37, 53351

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Svět kolem nás

Platný od: 1. 9. 2006, aktualizace 1. 9. 2013 a 1. 9. 2021

**Zpracoval: Klára Svobodová, aktualizovala: Kateřina Šuchová
č. j.: R/KŠ/2021/09/01**

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Svět kolem nás

Zřizovatel a předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Klas s.r.o.

IČO: 46577742

Jednatelé: PhDr. Michal Havlíček – tel. 774 305 707

Mgr. Kateřina Šuchová – tel. 775 306 995

Sídlo: Školní náměstí 37, 53351 Pardubice

Ředitel: Mgr. Kateřina Šuchová – tel. 775 306 995

1. Charakteristika školy

Naše mateřská škola byla otevřena 16. 8. 2005. Jsme mezinárodní a bilingvní školou, do které chodí děti jak české, tak děti přicházející ze zahraničí. Snažíme se vytvářet multikulturní prostředí, ve kterém se setkávají děti i učitelé z různých kulturních prostředí. Učíme děti přirozeně chápat a respektovat rozdílnosti kultur, náboženství, názorů a barvy pleti. Každoročně máme v mateřské škole velký podíl zahraničních dětí.

Děti se anglicky neučí, děti se s angličtinou setkávají přirozeným způsobem, podobně jako v bilingvních rodinách. Angličtina není naším cílem, ale prostředkem k dorozumívání.

Velkým benefitem mateřské školy je umístění v jedné budově se školou základní – děti školního i předškolního věku, především sourozenci, mohou docházet na jedno místo, do školy jedné filozofie a pod vedení stejného pedagogického sboru. Navíc mají možnost trávit čas u doprovodných aktivit společných pro mateřskou i základní školu.

2. Podmínky vzdělávání

2.1 Věcné podmínky

Mateřská škola se nachází v přízemí historické budovy základní školy na Školním náměstí v Rosicích nad Labem (MO Pardubice VII.). Pro účely mateřské školy dosud sloužila pouze 1 místnost – herna. V této herně bylo v létě 2014 vybudováno mezipatro „lod“, které vytváří místo pro relaxaci v horní části a zájmovou a herní v části spodní. K místnosti přiléhá sociální zařízení, MŠ dále využívá jídelnu-výdejnu jídla v přízemí.

Šatny dětí jsou umístěny před vstupem do obou tříd, děti zde mají skříňky, do kterých si odkládají své oblečení.

Tělocvična je rovněž v přízemí budovy, společná pro mateřskou i základní školu. Venkovní prostor – školní dvůr byl v roce 2012 osazen bezpečnostním povrchem, díky kterému se výrazně snížil počet úrazů při pohybových aktivitách. Děti využívají jak některé herní prvky, tak i pískoviště, sportoviště. K vycházkám využíváme okolí slepého ramene řeky Labe, okolí školy a pro přírodovědné vycházky do lesa využíváme i školní autobus.

Návrhy na úpravu věcných podmínek:

Aktuálně probíhá rekonstrukce budovy, jejímž cílem je rozšíření kapacity (nastavba patra), díky čemuž MŠ získá další místnost – herna, která bude během cca 2 let přizpůsobena nejmenším dětem v MŠ. Obě třídy budou vybaveny novým nábytkem. Rekonstrukcí projde také sociální zařízení.

Do cca 2 let plánujeme pořízení nového školního autobusu.

2.2 Životaspráva

V naší mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Pobyt dětí venku je úměrně dlouhý stavu ovzduší a jiným přírodním překážkám (nepříznivé podmínky), děti chodí na školní dvůr a na procházky v okolí školy, případně na nedaleké hřiště.

Dětem je poskytována zdravá a vyvážená strava, obědy jsou v režimu lakto ovo vegetariánské diety, která obsahuje každý den ovoce, zeleninu, obilniny, luštěniny i kvalitní bílkoviny. Jsme připraveni reagovat na většinu běžných úprav ve stravovacích návycích dětí (zejm. bezmasá a bezlepková strava). Nepodáváme žádné nápoje obsahující přidaný cukr, děti mají možnost výběru: voda, mléko. Zcela zřídka podáváme smažená jídla, minimálně bílé pečivo, preferujeme celozrnné, uzeniny a uzené maso jsou výjimkou. Mléko a mléčné výrobky podáváme pravidelně, děti jsou na ně zvyklé.

Respektujeme potřebu spánku, ale respektujeme i to, že děti po obědě potřebu spánku nemají. Vždy nabízíme relaxaci a vždy jsme připraveni s rodiči o této věci diskutovat.

Návrhy na úpravu životosprávy:

Nutričně vyvážené stravování dosud kontrolovala externí firma, která pro MŠ zpracovávala tzv. spotřební koš – to se bohužel neobešlo bez nedorozumění a zpoždění. Naší ambicí je v horizontu max. 1 roku tuto evidenci kompletně převzít do své agendy a přímo hlídat plnění jednotlivých ukazatelů. K tomu bude nezbytné investovat do počítačového programu a proškolení zaměstnanců.

2.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně a spokojeně. Všichni zaměstnanci školy respektují potřeby dětí, reagují na ně, napomáhají v jejich uspokojování. Všechny děti v naší škole mají stejná práva a povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či naopak. Aktivně děti vedeme ke vzájemnému respektu, ukazujeme jim, jak řešit konflikty slovy, ne násilím. Volnost a osobní svoboda dětí je respektována do určité míry, která vyplývá z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.

Paní učitelky vedou děti k aktivní spoluúčasti a samostatnému rozhodování při všech činnostech. Snaží se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a přispívá k navozování vztahů a vzájemné důvěře. Po celý den převažuje kladné motivující hodnocení dítěte, podporujeme ho, aby se nebálo samostatně pracovat a hlavně si důvěřovat. Dále u dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou podporu a pomoc. Děti jsou seznamovány s pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě utvořil kolektiv, ve kterém bude všem dětem dobře.

Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě a nenásilnou formou dbají na prevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační program.

Návrhy na úpravu psychosociálních podmínek:

Pro zlepšení podmínek a praktického uplatňování výše popsaných cílů je třeba zajišťovat kontinuitu v pedagogické práci všech učitelů v MŠ, a to i v situaci, kdy je jeden učitel nahrazen jiným. Nejen v takové situaci budeme podporovat další vzdělávání pedagogů v oblasti psychosociální, u nových učitelů zajistíme metodické vedení výchovným poradcem ze ZŠ, který bude docházet na pravidelné konzultace do MŠ.

2.4 Organizace – denní program MŠ

mladší děti	starší děti
7.30-8.30 scházení, volná hra, 8.00 zahájení činností pro předškoláky	
8.30-9.00 ranní kruh	8.30 dopolední svačina
9.00 dopolední svačina	9.00-9.30 ranní kruh
9.15-11.15 hygiena, oblékání, dopolední pobyt venku s řízenými činnostmi dle programu týdne	9.30-11.30 hygiena, oblékání, dopolední pobyt venku s řízenými činnostmi dle programu týdne
11.15 oběd, hygiena	11.30 oběd, hygiena
12.00 spánek, volná hra pro nespací děti	12.15-12.45 odpolední odpočinek 12.45-14.00 řízená činnost (program týdne)
14.15 odpolední svačina	14.00 odpolední svačina
14.30-17.00 volná hra – venku, pokud to počasí nekomplikuje (spojení obou tříd)	

2.5 Řízení mateřské školy

Organizačně je MŠ Klas součástí většího subjektu ZŠ a MŠ Klas, což jí v oblasti řízení a organizace dává mnohé výhody, hlavně pokud jde o personální propojení a sdílené pracovní síly. Díky tomu je MŠ schopna flexibilně upravit svůj program v případě nemoci či jiné překážky na straně zaměstnance, a pomoci pedagogem ze ZŠ. Aby v těchto případech nebyla narušována stabilita zázemí a vazby dětí na učitele, máme v ZŠ vyčleněny max. 2 učitele, kteří v případě potřeby takto suplují – děti je znají, tyto učitelé již mají zkušenost s prací s dětmi předškolního věku, tedy nevzniká chaos a obavy z neznámého na žádné straně.

Jelikož tvoříme jeden společný právní subjekt se základní školou, vedením MŠ je pověřen ředitel ZŠ a MŠ Klas, který má svého zástupce přímo pro MŠ. Ti se snaží vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance a ponechávají učitelům dostatek pravomocí a respektují jejich názor. Kontrolní a evaluační činnosti jsou zaměřeny na všechny oblasti týkající se jak provozu, tak i výchovně vzdělávací práce. Výsledky těchto činností jsou jedním z ukazatelů při plánování pedagogické práce či dalšího provozu mateřské školy. Všichni učitelé spolupracují, snaží se ke spolupráci přivést i rodiče.

Návrhy na úpravu organizace a řízení mateřské školy:

Funkci zástupce ředitele pro MŠ aktuálně zastává pedagog, který neprošel vzděláním ani praxí v oblasti řízení školského zařízení. V blízké budoucnosti je proto záměrem buď přijmout do týmu MŠ zkušenějšího kolegu, anebo podpořit stávající zaměstnance v dalším vzdělávání a rozšiřování kvalifikace tímto směrem.

2.6 Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují 4 učitelé, kteří mají potřebnou kvalifikaci pro práci s dětmi v předškolním věku nebo dlouholetou zkušenost se vzděláváním předškolních dětí. Všichni učitelé disponují dostatečnou jazykovou výbavou, která zajišťuje kvalitní výuku anglického jazyka. Všichni zaměstnanci MŠ se pravidelně účastní školení BOZP a PO.

V každé třídě MŠ Klas jsou 2 učitelé. Ráno v čase od 7.30 do 8.00, kdy jsou obě třídy v jedné místnosti a děti se teprve postupně scházejí, je s nimi 1 učitel; v 8.00 a v 8.30 přicházejí další 2, pak se děti dělí do tříd a rozbíhá se jejich samostatný program. Ve třídě mladších dětí působí souběžně oba učitelé v době mezi 8.30 a 14.30, tedy počínaje ranním kruhem přes dopolední svačinu, pobyt venku, oběd a popolední klid (spánek) až po odpolední svačinu. Ve třídě starších dětí působí učitelé souběžně od 10.00 do 14.30, tedy od dopoledního pobytu venku přes oběd, popolední klid a následnou řízenou činnost až po odpolední svačinu ve 14.00.

Návrhy na úpravu personálního a pedagogického zajištění:

Ne všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní a ne všichni se pravidelně vzdělávají. To je skutečnost, kterou chce vedení MŠ v nejbližší době změnit. Bude finančně i organizačně podporovat další vzdělávání a aktivně doporučovat kurzy z programové nabídky Národního institutu pro další vzdělávání pedagogických pracovníků i z dalších nabídek dle vlastních potřeb i potřeb školy. Krom toho podpoří stáže v jiných obdobných zařízeních, aby učitelé načerpali zkušenosti a inspiraci, jak fungují jiné školky.

2.7 Spoluúčast rodičů

Uvědomujeme si důležitost spoluúčasti rodičů a dobrou znalost prostředí, ze kterého děti pocházejí. Organizujeme řadu akcí, na kterých se účastní rodiče se svými dětmi, s rodiči se scházíme pravidelně na schůzkách, mluvíme o dětech každý den při příchodu nebo odchodu ze školy, informujeme rodiče o dění ve školce emailem, provozujeme školní facebook, kde mohou rodiče vidět výsledky práce svých dětí.

Specifikem naší MŠ je, že ji navštěvuje řada zahraničních dětí, a proto cítíme jako svoji povinnost pomoci zahraničním rodinám zapojit se rychle do života v našem městě a lépe se orientovat v životním stylu naší země. Proto jim pomáháme kontaktovat se na další nejen zahraniční rodiny. Vztah našich rodičů k MŠ je ve většině případů velmi dobrý a rodiče sami projevují velký zájem o činnost v MŠ.

Snažíme se pomáhat i při výchovných problémech rodičů s dětmi. Velmi úzce spolupracujeme s pedagogickou psychologickou poradnou v Pardubicích i Hradci Králové.

Návrhy na úpravu spoluúčasti rodičů:

V rámci informování rodičů o jejich dětech zavedeme individuální schůzky, jejich cílem bude lépe poznat zázemí dítěte, ale také sdílet s rodičem informace o tom, jak dítě funguje ve školce, jak se chová k vrstevníkům, jak zvládá své úkoly. Sděleny rodičům budou také průběžné výsledky diagnostiky dětí, a v případě identifikovaných potíží bude doporučeno řešení s odborníkem, popř. s PPP, k čemuž škola poskytne potřebnou součinnost.

Dalším návrhem na úpravu je zajištění překladu všech klíčových dokumentů do angličtiny. Zatím máme přeloženou pouze část dokumentace (zejm. smluvní podmínky), ale máme ambici takto připravit i školní řád a případně i webové stránky MŠ.

2.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vycházíme z toho, že i dítě se speciálními potřebami má tytéž potřeby jako ostatní děti, avšak je pro ně specifický způsob prožívání a uspokojování. Z tohoto důvodu je koncepce MŠ zaměřena na:

- Principy integrující podporu psychického a fyzického zdraví.
- Rozvoj žádoucí komunikace mezi vrstevníky i v okolním světě.
- Získání zdravého sebepojetí.
- Primární prevenci sociopatologických jevů u dětí předškolního věku.

Při zařazení dítěte se učitelé zaměřují na tyto činnosti:

- Stálý dohled při přesunech v rámci školy, doprovod při akcích.
- Podle potřeb zprostředkování komunikace mezi dítětem a kolektivem třídy, posilování rozvoje samostatné komunikace, vysvětlování nových pojmů.
- Zapojování dítěte do společné činnosti v kolektivu.
- Budování a fixace pracovních-návyků, aktivace izolovaných schopností dítěte, strukturace úkolů.
- Individualizovaná podpora smyslového vnímání (zrakové, sluchové), nácvik pravolevé orientace, orientace na tělesném schématu i v prostoru.
- Pomoc při rozvoji grafomotoriky a jemné motoriky, podpora a fixace správného úchopu psacího náčiní.
- Dopomoc při grafických a výtvarných činnostech (stříhání, skládání, lepení).
- Pomoc při rozvoji hrubé motoriky.
- Posilování samostatnosti, rozvoj a nácvik sebeobslužných dovedností, dopomoc při hygieně, stravování.

Péče o děti se sociokulturně znevýhodněného prostředí

- Pedagogové respektují potřeby dětí, dávají jim rovnocenné postavení.
- Dodržují a zachovávají patřičnou mlčenlivost o rodině a jejím soukromí.

Péče o děti s odkladem školní docházky

- Odklad v MŠ – učitelky pracují s dětmi při individuálních chvilkách

Péče o děti talentované

- Pro rozvoj zájmů nabízeny časopisy, leporela, encyklopedie, děti mohou dle podmínek samostatně tvořit.

Péče o děti s poruchami pozornosti a vnímání

- Snaha zajistit zklidňující prostředí
- Zvýšený bezpečnostní dohled

Péče o děti s poruchami řeči

- Rodiče upozornění, doporučen klinický logoped, v MŠ učitelky provádí logopedická cvičení, tzv. logopedické chvilky

Péče o děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Pro ukrajinské děti zajištěn ukrajinský pedagog, který pomáhá tlumočit
- Obecně děti vedeni k angličtině jako komunikačnímu prostředku, stejně tak se učitelé dorozumívají i s rodiči
- Děti se spolu s angličtinou učí i česká slovíčka, postupně porozumí běžným pokynům v rutinních situacích až v těsně předškolním věku bývají schopni komunikovat ve větách

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Na základě konzultace a doporučení PPP je zpracován IVP. S dítětem je prováděna individuální výchovně vzdělávací práce v MŠ, kompenzační cvičení, rehabilitační cvičení dle jeho potřeb, schopností. Dítě je zapojováno do společných činností s ostatními dětmi. Tvorba individuálního vzdělávacího programu je konzultována s rodiči, učitelky evidují podněty, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (PPP, rodič ...).

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do **jednoho měsíce** od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Vyhotovuje ho učitel za pomoci speciálního pedagoga a školního psychoterapeuta a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení dítěte, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání dítěte. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se dítětem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. IVP může být během roku upravován podle potřeb dítěte.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory tento ŠVP. Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola samostatně – sestavuje ho učitel, využívá podkladů ze záznamu o dítěti a výsledků z vyšetření v PPP.

Podmínky s ohledem na vývojová a osobní specifika:

- Organizační zajištění, personální podpora, speciální pomůcky;
- individuální přístup odpovídající potřebám a možnostem dítěte s určováním obsahu, forem a metod vzdělávání, osvojení specifických dovedností (samostatnost, sebeobsluha, hygienické návyky);
- spolupráce se ZZ dítěte, ŠPZ s odborníky.

Návrhy na úpravu:

- Nabízet rodičům odbornou literaturu
- Pomáhat rodičům individ. konzultacemi a doporučeními
- Zejm. pro cizince vytvářet vstřícné prostředí např. prostřednictvím multikulturních dnů či jiných akcí, kde se mohou potkávat všichni rodiče dětí v MŠ

2.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vykazuje-li dítě známky nadání, budou mu vytvářeny podmínky pro podporu a rozvíjení v dalších oblastech vzdělávání, v případě, že se bude jednat o velmi výrazné projevy nadání,

zpracujeme PLPP (ve spolupráci s ŠPZ, s rodiči) dle individuálních vzdělávacích potřeb, s dítětem budeme pracovat nad rámec běžného vzdělávání.

Za nadané považujeme dítě, které dosahuje podstatně lepších výkonů než jeho vrstevníci. Ve většině dětí je ukryt potenciál, který je třeba najít a rozvíjet. Dítěti nabízíme co nejpodnětnější prostředí, a co nejširší škálu různých aktivit a činností. aby dítě mělo příležitost objevit a vyzkoušet si, pro co má předpoklady, v čem „se najde“.

Pokud dítě nějaká činnost zajímá, je třeba jej trvale podporovat a motivovat ke kvalitnímu výkonu – tzn. zajímat se o dítě a jeho práci, chválit dostatečně jeho pokroky. V MŠ děti trvale pozorujeme, všímáme si, co je zajímá, poskytujeme jim možnost seberealizace, dáváme jim prostor k uplatnění, snažíme se nepotlačovat jejich ambice a potřeby. Informujeme o jeho schopnostech rodiče a získáváme je k optimální podpoře a dalšímu vzdělávání. O vývojovém pokroku dětí se vedou individuální písemné záznamy. Zajišťujeme dětem materiální a časové podmínky. Dopřejeme dostatek času a prostor k dokončení díla, k jeho realizaci.

Jak nadané dítě objevujeme? Všímáme si, jak si dítě hraje, jak řeší určitou situaci, problém nebo úkol. Sledujeme, jak se dítě jeví ve skupině a jaká je úroveň jeho diskuze. Pozorujeme, na co se dítě konkrétně zaměřuje, co ho zajímá, co ho baví a u čeho nejdéle vydrží. Všímáme si, jaké úsilí dítě vydá při překonávání překážek. Uvědomujeme si, že schopnosti dítěte se mohou v průběhu času měnit – to záleží na změně podmínek, kamarádů, prostředí, motivace apod. Učitelky se snaží být nezávislémi a nezaujatými pozorovateli.

Děti, které mají potenciál pro mimořádně vysokou úroveň činnosti, potřebují také nadstandardní vzdělávací podmínky, které se snažíme vytvořit:

- zajištění vhodných výchovných a výukových programů
- nabídka činností a her s písmenky a číslicemi
- volný přístup k výtvarným pomůckám a výtvarnému materiálu
- možnost účasti na pohybových a tanečních činnostech
- práce s rytmickými hudebními nástroji
- volný přístup k encyklopediím a knihám
- shromažďování materiálu a volný přístup k němu (pokusy, tvořivé činnosti)
- volný přístup k hračkám a stavebnicím
- nabídka experimentů a pokusů formou hry
- hudební a pěvecké činnosti
- využívání tvořivé dramatiky a problémového učení

Návrhy na úpravu:

V této oblasti je naším záměrem pravidelně pořizovat a obnovovat spektrum vzdělávacích pomůcek a podnětných hraček, které pomáhají rozvíjet všechny dovednosti dítěte – od pohybových přes umělecké (hudební, výtvarné) až po myšlenkové a další. Budeme pro děti pořádat projektové dny, zvát divadelní představení, plánujeme zapojení do „Malé technické univerzity“ a dalších programů.

2.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do mateřské školy staráme hlavně o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy

s vrstevníky. Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, dvůr, seznámení se s učitelkami a denním programem. Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti. Při zdokonalování fyzických schopností a dovedností dětí dbáme na rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů a zpřesňování pohybů paží a nohou. Vše se snažíme dětem nabídnout nenásilně, formou her. Děti se učí uvolňovat ruku prostřednictvím volného čmáraní prstovými barvami, štětcem, pastelkou.

V dětech pěstujeme smysl pro rytmus, učíme je tleskání, říkadlům a pracujeme s hudebními nástroji. S dětmi se učíme jednoduché hudebně pohybové hříčky.

Při vzdělávání dětí dále klademe důraz na podněcování aktivity dětí, rozvíjení jejich zvědavosti, fantazie a soustředěnosti. Děti jsou povzbuzovány k samostatné činnosti i jednoduché hře. Děti se učí pojmenovávat jednotlivé části lidského těla, předměty a činnosti každodenních potřeb, jídlo, správně vyslovit své jméno, příjmení i jména dalších dětí a jsou nenásilnou formou seznamovány s přírodou (zvířaty, přírodními materiály, zeleninou, ovocem apod.), ale i různými předměty, které používají lidé v každodenním životě.

Součástí vzdělávání dětí je také péče o jejich řeč. Dbáme na to, aby děti používaly víceslovná pojmenování a jednoduché věty více než gesta. Děti nenásilnou formou učíme jednoduché verše, nová slova a vedeme je k tomu, aby rozuměly slovům při sledování krátkých pohádek (např. loutkové divadlo).

Děti podporujeme v jejich citových vztazích k rodině, škole, pracovníkům školy, ostatním dětem a přírodě. Rozvíjíme u dětí pocit osobní jistoty. U dětí prohlubujeme osvojování nejjednodušších pravidel chování v kolektivu (ohleduplnost, poděkování). Vedeme děti k opatrnosti a starostlivosti o sebe i druhé.

Nejmenší děti jsou vedeny k tomu, aby se samostatně najedly a napily, a zároveň u jídla dodržovaly přiměřenou čistotu. Děti si postupně osvojují hygienické návyky v závislosti na režimu dne a podle individuální potřeby a dostávají prostor pro samostatné oblékání. Děti zapojujeme také do pomoci dospělým, např. prostírání, úklid herny, výzdoba.

Ve vzdělávací práci s dětmi preferují pedagogické pracovnice tyto formy a metody práce:

- individuální, ve druhé řadě skupinovou práci s dětmi
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- situační učení
- spontánní sociální učení
- didakticky zacílené činnosti
- aktivity spontánní i řízené pedagogem

Učitelky pracují z vlastního portfolia

Materiální podmínky jsou zajištěny zázemím přizpůsobeným pro nejmenší děti: školka disponuje podnětnými a bezpečnými hračkami pro rozvoj smyslu i motoriky dětí, hračky jsou bezpečně uloženy, ale v rámci podpory sebeobsluhy je myšleno na to, aby si je dítě mohlo samo podat – jsou nízko nad zemí, boxy se snadno otevírají. Děti pomáhají s úklidem, jsou vedeny ke svým povinnostem. Prostředí herny umožňuje dětem pohyb pro hru, nabízí prostor pro rozpracované projekty.

Šatna je v blízkosti třídy, slouží mj. k uložení náhradního oblečení, ale také oblečení a obuvi do horšího počasí, aby mohly děti trávit venku maximum času i v aktuálně nepříznivé povětrnostní situaci. MŠ je vybavena sociálním zařízením, které velikostně vyhovuje nejmenším dětem, a tak je můžeme podporovat v sebeobsluze.

Návrhy na úpravy:

Po aktuálně probíhající rekonstrukci budovy plánujeme rozšíření zázemí z 1 místnosti na 2, přičemž jedna z nich by byla přizpůsobena výhradně pro nejmenší děti.

3. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je otevřena v pracovní dny od 7.30 do 17.00 hodin. V MŠ jsou děti od 2 do zpravidla 6 let. Aktuální kapacita je 28 dětí, MŠ je rozdělena do 2 tříd – mladší děti a starší děti. Během dne má každá třída svůj program, po odpolední svačině, kdy větší část dětí odchází, se pak spojí do jedné početně menší skupiny a do 17.00 tráví čas spolu volnou hrou.

O děti se starají učitelé mluvící česky i anglicky, ve skupině starších dětí využíváme i rodilé mluvčí. Nově je ve třídě podle potřeby přítomen také školní asistent, zejména u těch nejmenších dětí, pomáhá s oblékáním, přebalováním, jídlem atd.

Po obědě je skupina mladších dětí rozdělena na děti spící a nespící. Děti, které nespí, mají klidové činnosti – samostatná hra, výtvarné činnosti apod.

3.1 Přijímání dětí

Děti jsou do MŠ přijímány v rámci zápisů do MŠ a dále během školního roku podle zájmu, v případě volného místa. Kritériem pro přijetí je věk dítěte a sourozenec v MŠ nebo ZŠ Klas. Informace o zápisech jsou zveřejněny na webu školy www.skolaklas.cz, ale také na facebookových profilech školy a dále šířeny dle možností.

Rodiče přijatých dětí podepisují s MŠ smlouvu o předškolním vzdělávání. Některé děti navštěvují MŠ každý den, některé děti jen 3 nebo 4 dny v týdnu.

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Náš ŠVP je zaměřen na vytváření podmínek k bohatému smysluplnému a radostnému naplnění každého dne, který dítě ve škole prožije. Snažíme se dětem přibližovat tradice a zvyky k daným ročním obdobím. Klade důraz na pozorování a poznávání přírody praktickou činností a na chápání její důležitosti pro život člověka. Vzdělávací nabídka je společná pro celou školku, dále bude konkretizována na úrovni třídních plánů, kde jsou pak jednotlivá témata rozpracována podrobněji a přizpůsobena věku dětí ve třídě.

4.1 Metody a formy vzdělávací práce

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí. Dále se odvíjejí od daných cílů školy a její filozofie.

Prožitkové učení hrou a činnostmi dětí – podporuje dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí

Kooperativní učení – je založené na spolupráci

Situační učení – založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí

Spontánní sociální učení – založené na principu přirozené nápodoby

Aktivity spontánní i řízené ,vzájemně provázané a vyvážené – v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte

Řízené individuální činnosti

Komunitní kruh-circle time – rozhovory, vyprávění, povídání si o každodenních radostech i starostech

Experimenty-science

Výlety a outdorové výpravy

Zpracovávání přírodních materiálů

Práce s chybou

Práce s knihou, encyklopedií, počítačem

Objevování

Integrované bloky

I. Já a moje...

II. Malíř podzim – co nám přináší podzim

III. Vánoce přicházejí

IV. Zima, zima už je tady

V. Jaro t'uká na vrátka

VI. Na světě je přece krásně, když si pomáháme

VII. Přivítejme léto

Integrovaný blok č. I: *Já a moje...*

Témata:

1. Zpátky do naší školičky
2. Já a moji kamarádi
3. Můj domov
4. Má vlast, mé město – vím, kde žiji

Obsah:

- Vedeme děti k navazování dětských přátelství a začlenění se mezi vrstevníky
- Seznamujeme děti s tím, že MŠ netvoří jen prostory, kde se pohybují, ale i jídelna, tělocvična, půda, sklady pomůcek...
- Vytváříme pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme

I.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- **Jazyk a řeč**

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních a produktivních (vnímání, naslouchání, porozumění)

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie**

Rozvoj a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti, pozornosti, představivosti, fantazie

- **Sebepojetí, city, vůle**

Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti)

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Poznávat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí.

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, dovedností dítěte.

Porozumění základním projevům neverbální komunikace.

Dítě a svět – oblast environmentální

Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, planetou Zemí.

I.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zachování správného držení těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Ovládat dechové svalstvo
- Ovládat koordinaci ruky a oka
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo řeči
- Pojmenovávat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- Vyjadřovat samostatně své myšlenky
- Projevovat zájem o knížky – soustředěně poslouchat četbu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- Využívat všech smyslů
- Záměrně se soustředit na činnost
- Využívat zkušenosti k učení
- Uspořádat a třídit podle určeného pravidla
- Naučit se krátké texty nazpaměť

Sebepojetí, city, vůle:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů
- Uvědomovat si svou samostatnost
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla

Dítě a ten druhý

- Navazovat kontakty s dospělým
- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá pravidla
- Porozumět běžným projevům emocí a nálad

Dítě a společnost

Dítě a svět

- Orientovat se bezpečně v budově MŠ
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
- Mít elementární poznatky o existenci různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- Uvědomit si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

I.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Vést k chůzi se správným držením těla, střídání chůze, běhu ve dvojicích
- Vést k obměnám chůze se zaměřením na správné odvíjení chodidla
- Procvičovat běh za vedoucím dítětem
- Procvičovat poskoky vpřed, vzad
- Koulet míčem ve dvojicích, v kruhu
- Rozvíjet zručnost dětí při skládání čtverce papíru
- Vedeme k bezpečnému stříhání nůžkami
- Vedeme k čisté práci s lepidlem
- Rozvíjet soulad pohybů s hudbou
- Vést děti ke zpívání, uplatnit přirozený zpěvný projev dětí, rytmicky přesně, výrazně, čistě
- Vést ke správnému dýchání při zpěvu, řeči
- Prohlubovat sluchové vnímání dětí

Dítě a jeho psychika

- Rozšiřovat slovní zásobu dětí o podstatná jména metodou rozhovoru
- Vést ke správné výslovnosti a výraznosti řeči
- Zjišťovat celkový stav výslovnosti
- Vést k rozkládání slov na slabiky
- Podněcovat děti k navazování slovního kontaktu s loutkou při improvizovaném výstupu
- Vést k přednesu říkadel s vytleskáváním rytmu
- Šetrně zacházet s knihou, časopisem
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, smyslové hry
- Popisovat vzájemnou polohu předmětů – před, za, nad, pod, vedle, vpředu, vzadu
- Na předmětech ověřovat druh, barvu, velikost

Dítě a ten druhý

- Vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do MŠ
- Uspokojit potřeby a přání dětí při činnosti během dne
- Sledovat rozvoj vzájemných vztahů
- Prověřovat stupeň osvojení návyků, udržování pořádku, úprava zevnějšku, schopnost sebekontroly
- Seznamování s blízkým okolím MŠ
- Upozorňujeme na bezpečnost při hře na zahradě, při chůzi po chodníku, silnici

Dítě a společnost

- Vedeme děti ke kreslení odvážnými a plynulými pohyby bez křečovitosti
- Vnímavě poslouchat pohádky

Dítě a svět

- Charakterizovat letní období třemi typickými znaky

- Seznámit děti s novým prostředím, odstraňovat strach z neznámého
- Vést děti ke znalosti svého jména, příjmení, věku, značky
- Pozorovat krásy přírody, změny a děje – odlet ptáků do teplých krajín

I.4 Klíčové kompetence

V období na počátku roku je pozornost soustředěna na rozvoj zejména sociálních a komunikativních kompetencí, menší děti se adaptují na nové prostředí, starší děti se učí ohleduplnosti a tomu, aby mohli být mladším kamarádům dobrými průvodci a pomocníky. Nezapomínáme ani na vedení dětí k dovednosti řešit problémy, v tomto období jde hlavně o záležitosti vzájemného soužití.

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence činnosti a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Integrovaný blok č. II: *Malíř podzim*

Témata:

1. Kouzlo podzimních kytiček
2. Co nám dává zahrada – poznej, přivoň, ochutnej
3. Jablíčka jsme očesali – Foukej, foukej...
4. Halloween
5. Dešťové kapičky – změny v přírodě
6. Poznáš z čeho jsem? (přírodniny, materiály)
7. Barvy podzimu – změny v podzimní přírodě
8. Den děkuvzdání
9. Vráno, vráno, přilet' k nám

Obsah:

- Rozvíjíme pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- Uvědomujeme si, že květiny okrašlují prostředí, ve kterém žijeme
- Dovedeme děti k poznatku, že je zelenina důležitou součástí zdravé výživy
- Vytváříme povědomí o významu ovoce pro zdraví člověka
- Uvědomujeme si vlastní tělo a ochranu svého zdraví
- Uvědomujeme si, že se každý den střídají stejná časová období
- Všímáme si, že svět přírody má svůj řád, vytváříme pěkný vztah k přírodě

II.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Rozvoj a užívání všech smyslů.

Rozvíjení pohyb. schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- **Jazyk a řeč**

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních a produktivních (vnímání, naslouchání, porozumění).

Rozvoj zájmů o další formy sdělení – verbální i neverbální.

Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie**

Rozvoj a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti, pozornosti, představivosti, fantazie.

Rozvoj přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování).

Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech.

- **Sebepojetí, city, vůle**

Získání relativní citové samostatnosti.

Poznávání sebe sama, získání osobní samostatnosti.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Poznávat pravidla společenského soužití.

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, dovedností dítěte.

Dítě a svět – oblast environmentální

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o rozmanitosti a změnách v přírodě.

II.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládat jednoduchou obsluhu a prac. úkony
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- Ovládat koordinaci ruky a oka
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Sluchově rozlišovat zvuky
- Rozlišovat vůni a chutě
- Vnímat hmatem
- Zacházet s drobnými pomůckami a přírodním materiálem
- Zvládnout stolování a sebeobsluhu
- Udržovat pořádek
- Mít povědomí o významu zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Pojmenovávat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- Vyjadřovat samostatně nápady a myšlenky
- Naslouchat druhým, sledovat obsah
- Porozumět slyšenému textu
- Aktivně používat nová slova
- Reprodukovat krátké texty
- Vyprávět příběh podle obrázku
- Sluchově rozlišovat začáteční hlásku ve slovech
- Projevovat zájem o knížky a časopisy
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči

Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace:

- Vědomě používat všechny smysly
- Poznáváme všemi smysly – ovoce X zelenina: „přivoň, osahej, ochutnej“
- Poznáváme znaky ročního období – podzim – obrázky, encyklopedie
- Soustředit se na činnost

- Pozorování, manipulace s předměty – pojmy velký X malý, dlouhý X krátký, vysoký X nízký, kulatý X hranatý X špičatý
- Procvičování sluchu – výška a intenzita zvuku: „Co se stalo, čím jsem uhodila?“
- Učíme se poznávat slova souzvučná – homonyma – DH: „Co to ještě znamená?“
- Upřesňujeme význam slov
- Chápat základní matematické pojmy
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii při výtvarných a pracovních činnostech

Sebepojetí, city, vůle:

- Uvědomit si svou samostatnost
- Ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Soustředit se na činnost a její dokončení
- Respektovat pravidla
- Být citlivé ke vztahu k přírodě, věcem
- Těšit se z kulturních akcí
- Vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně

Dítě a ten druhý

- Vhodným způsobem komunikovat s učitelkou a s dospělými v MŠ
- Respektovat stejná práva druhých dětí
- Spolupracovat s ostatními
- Bránit se projevům ubližování, ponižování, násilí

Dítě a společnost

- Uplatňovat pravidla společenského soužití
- Aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- Seznamovat se se světem, s uměním, s kulturou
- Vytvořit si aktivní postoje ke světu, k životu
- Pozorně sledovat dramatické představení
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebně pohybových činností

Dítě a svět

- Orientovat se bezpečně v budově MŠ
- Chovat se přiměřeně bezpečně
- Osvojit si elementární poznatky z okolního přírodního prostředí
- Vnímat sled ročních období
- Pečovat o okolní životní prostředí

II.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Procvičovat chůzi za vedoucím dítětem

- Procvičovat chůzi po zvýšené rovině s různými polohami paží
- Střídat běh a chůzi ve volném prostoru i daném útvaru
- Zvládnout výběh z dané mety na smluvený signál
- Házet lehkým předmětem na daný cíl v rovině
- Dodržovat čistotu při práci s barvou, lepidlem
- Seznámit děti s novou grafickou kombinovanou technikou – otiskování listů
- vést děti k ovládnutí lehkého držení kreslicích materiálů, nástrojů
- Pohybově vyjádřit obsah písničky
- Rozvíjet soulad pohybů s hudbou
- vést sluch. hry na rozlišování zvuků
- Při zpěvu uplatňovat rytmické nástroje

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet souvislé vyjadřování metodou rozhovoru, vyřídít vzkaz
- vést děti k základům správné, výrazné a kultivované recitace
- vést k vnímání krásy slova a citového prožívání při poslechu básní
- Šetrně zacházet s knihou, časopisem
- Sluchově vnímat hlásky na začátku slova
- Sluchově rozkládat slova na slabiky, vytleskávat je
- Správně pojmenovat geometrické tvary, umisťovat je podle instrukcí učitelky
- Rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, popisovat vzájemnou polohu předmětů
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, smyslové hry
- Na předmětech ověřovat druh, barvu, velikost
- Třídění předmětů dle požadované vlastnosti a na ty, co požadovanou vlastnost nemají
- Dramatizace pohádky

Dítě a ten druhý

- Sledovat děti, jak dodržují smluvená pravidla, předcházet konfliktním situacím
- Prohlubovat návyk šetrného zacházení s předměty společného vlastnictví
- vést děti k hodnocení svého chování, ale i chování ostatních dětí
- Vytvářet u dětí kladné postoje k hodnotám lidské práce

Dítě a společnost

- Tematická kresba na základě cit. prožitků
- Rozvíjet typ zvířecí figury v dějové situaci
- Vnímavě sledovat divadelní představení
- Vnímavě poslouchat čtené i poslouchané pohádky, básně

Dítě a svět

- Upevňovat a prověřovat znalosti o podzimu, charakterizovat ho 3 typickými znaky
- Poznat veškeré druhy stromů, jejich plody (listnaté – jehličnaté, strom – keř)
- Poznat různé druhy ovoce, zeleniny, znát jejich význam
- Upevňovat poznatky o podzimní přírodě, přírodních jevech (mlha, jinovatka, vítr, sníh, mráz)

- Poznat a pojmenovat některá volně žijící zvířata
 - vést k chápání sledu ročních období ve spojení s pozorováním změn v přírodě
- Správně pojmenovat časová období – spojovat časové představy ve spojení s činnostmi, které děti pravidelně vykonávají (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer; den, noc)

II.4 Klíčové kompetence

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence činnosti a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Integrovaný blok č. III: *Vánoce přicházejí*

Témata:

1. Advent
Přijde k nám Mikuláš
2. Těšíme se na Vánoce
3. Vánoční stromeček zavoněl... (Stromečku, vstávej)

Obsah:

- Seznamujeme se s lidovými tradicemi a zvyky běžnými v našem kulturním prostředí
- Poznáváme tradice a zvyky jiných národů

III.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Rozvoj a užívání všech smyslů.

Osvojení si dovedností důležitých k podpoře osobní pohody a pohody prostředí.

Rozvoj a zpřesňování jemné a hrubé motoriky.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- **Jazyk a řeč**

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních a produktivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie**

Rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie

- **Sebepojetí, city, vůle**

Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy, prožitky

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti).

Navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem.

Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému (v rodině).

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.

Rozvoj kulturně-estetických dovedností.

Dítě a svět – oblast environmentální

Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.

III.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládat dechové svalstvo
- Zacházet s výtvarným a grafickým materiálem
- Zacházet s modelovací hmotou, s nůžkami, papírem
- Správně stolovat, oblékat se, obouvat
- Udržovat pořádek, zvládnout úklid hraček
- Zacházet s drobnými nástroji a prac. pomůckami

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo řeči
- Rozvoj slovní zásoby se správným vyslovováním
- Pojmenovávat to, čímž je dítě obklopeno
- Vyjadřovat samostatně své myšlenky
- Formulovat otázky
- Vyprávět příběh
- Umět poznat písmena ve svém jméně
- Projevovat zájem o knihy a časopisy
- Sluchově rozlišovat začáteční slabiky a začáteční hlásku ve slovech

Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace:

- Využívat všech smyslů
- Záměrně se soustředit na činnost
- Vnímat a využívat nových poznatků
- Postupovat podle pokynů
- Chápat základní číselné a matematické pojmy
- Chápat číselnou řadu
- Chápat prostorové pojmy

Sebepojetí, city, vůle:

- Rozhodovat o svých činnostech
- Ovládat své city, přizpůsobovat své chování
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas
- Uvědomovat si své limity, možnosti
- Soustředit se na činnosti a její dokončení
- Těšit se z příjemných zážitků

Dítě a ten druhý

- Navazovat kontakty s dospělými
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému

- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá pravidla
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte

Dítě a společnost

- Adaptovat se na program ve třídě
- Dodržovat pravidla her
- Zacházet šetrně s hračkami, pomůckami
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Sledovat soustředěně představení
- Vyjadřovat se prostřednictvím hud.poh.činností

Dítě a svět

- Orientovat se bezpečně v prostředí MŠ
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
- Vnímat, že svět má svůj řád
- Všimnout si změn v dění v nejbližším okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí
- Pečovat o životní prostředí – pořádek, čistota, rostliny v MŠ

III.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Procvičovat běh ve dvojicích s vyhýbáním
- Procvičit seskok z vyšší roviny na měkkou podložku – do stoje
- Procvičovat plazení po lavičce přitahováním soupaž, sunem v lehu po břicho
- Zdokonalovat pohotovou orientaci v prostoru při běhu se změnami směru
- Házet a koulet předmětem na daný cíl
- Procvičit krok poskočný z místa, zapojit ho do poh.her, písni
- Zvládnout složitější postupy při skládání
- Prohlubovat pečlivost a čistotu při práci s lepidlem
- Upevňovat správnou techniku při vystřihování
- Vést k fantazii a odvážnému zacházení s těstem
- Vedeme děti ke zhotovení drobných předmětů z přír.materiálu – svícen
- Rozvíjet soulad pohybu s hudbou při změnách tempa, melodie
- Podporovat doprovod orf. nástrojů při zpěvu písni se zimním tématem
- Poslech vánočních koled a písni
- Provéřit stupeň osvojování návyku udržet pořádek v hračkách

Dítě a jeho psychika

- Zvyšovat používání sloves
- Používat slova nestejně znějící, ale stejného významu (synonyma)
- Sluchově rozkládat slova na slabiky
- Vnímat hlásku na začátku slova

- Rozvíjet souvislé vyjadřování metodou popisu
- Dbát na gram. správnost tvarů podstatných jmen v množném čísle
- Správně pojmenovat g. tvary a umisťovat je podle instrukce učitelky
- Znázorňovat na rovinné podložce vzájemnou polohu předmětů
- Pojmenovat předměty, které mají více společných vlastností
- Vyznačit skupinu předmětů, které mají požadovanou vlastnost
- Volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Řešení praktických i myšlenkových problémů

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet u dětí smysl pro dokončení prac.činností, pomoci i druhým
- Provéřit návyky zdvořilého chování dětí mezi sebou i k dospělým lidem
- Posilovat hodnocením sebevědomí dětí a jistotu dětí v chování a jednání

Dítě a společnost

- Tematická kresba, malba na základě citových podnětů
- Správně zachytit lidskou figuru (čert, Mikuláš, anděl)
- Vnímavě poslouchat příběh s dětským nebo zvířecím hrdinou
- Vést děti ke kultivovanému projevu při přednášení básní
- Vést děti k dramatizaci pohádky nebo příběhu

Dítě a svět

- Pozorování přírodních úkazů – sněhové vločky, rampouchy, led, závěje, rychlení větví
- Prohlubovat znalosti dětí o struktuře rodiny a rodinných vztazích
- Pozorovat krásně vyzdobené město, výklady obchodů k vánočním svátkům
- Seznámit děti s podstatou vánočních svátků, tradicemi, zvyky

III.4 Klíčové kompetence

V předvánočním období pokračujeme v osvojování návyků v oblasti sebeobsluhy i učení, ale doba sdílení a obdarovávání přímo vybízí k posilování sociálních kompetencí – upevňujeme hodnoty jako jsou ohleduplnost, empatie, prosociální chování, ale v rámci multikulturality naší školy se děti setkávají s mnoha odlišnostmi, které je vedou k poznávání a toleranci.

Na které klíčové kompetence se zaměřujeme:

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Kompetence činnosti a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Integrovaný blok č. IV: Zima, zima už je tady

Témata:

1. Dojmy z Vánoc
2. Sněží, sněží...
3. Na čem jezdíme, zimní sporty
4. Co si obleču
5. Brzy budu žáček a ne předškolaček
6. Zvířata a ptáci v zimě – Huboval vrabčák
7. Ať žije karneval!
8. To jsou prsty, to jsou dlaně – mé tělo, ve zdravém těle zdravý duch
9. Co ze mne dělá člověka

Obsah:

- Poznáváme, jak počasí mění tvář země, vnímáme změny v zimní přírodě
- Uvědomujeme si, že svět zvířat má svůj řád, vytváříme vztah k živé přírodě
- Všimáme si, že svět přírody má svůj řád, vytváříme pěkný vztah k přírodě, ptactvu
- Uvědomění si vlastního těla a ochrany svého zdraví
- Vedeme děti k otužování a upevňování zdraví vhodným a přiměřeným oblékáním
- Vytváříme povědomí o tom, že zvířátka strádají a že je musíme chránit a přikrmovat
- Seznamujeme se s lidovými tradicemi a zvyky běžnými v našem kulturním prostředí
- Seznamujeme děti s tím, že poznávat svět nám pomáhá pět smyslů
- Uvědomujeme si, že jsme lidé a snažíme se pochopit, že díky činnosti mozku zaujímáme zvláštní a jedinečné postavení mezi živými tvory
- Navodíme radostnou atmosféru příprav a průběhu karnevalu, upevníme v dětech kladný přístup k lidovým tradicím

IV.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Rozvoj pohybových schopností, dovedností hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- **Jazyk a řeč**

Osvojit si poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní.

Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka.

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie**

Rozvoj tvořivosti – myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření.

Rozvoj pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení.

- **Sebepojetí, city, vůle**

Vést k relativní citové samostatnosti.

Vést k záměrnému řízení svého chování.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Vést k vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Vést děti k seznamování se světem lidí, kultury a umění.

Vést k osvojení poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Dítě a svět – oblast environmentální

Vést k osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

IV.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout prostorovou orientaci
- Zvládat překážky, házet a chytat míč
- Užívat různé náčiní
- Pohybovat se na sněhu
- Koordinovat lokomoci a další pohyby těla
- Zvládat dech. svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Uklidit po sobě
- Pojmenovat části těla, některé orgány
- Znat funkce některých orgánů
- Mít povědomí o těle a jeho vývoji
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- Mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, pocity
- Vést rozhovor, sledovat řečníka
- Porozumět slyšenému
- Reprodukovat krátké texty, písničky
- Chápat slovní vtip a humor
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některé číslice a písmena
- Poznat napsané své jméno
- Projevovat zájem o knížky, časopisy

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- Rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- Rozvoj tvořivosti

- Vytváření pozitivního vztahu k učení
- Vytváření elementárních poznatků o znakových systémech – abeceda, čísla
- Chápat zákl. čísel a matematické pojmy, elementární mat. souvislosti a podle potřeby je využívat
- Poznat více, méně, stejně; první, poslední
- Odhalovat podstatné znaky a vlastnosti předmětů
- Nacházet společné znaky předmětů a jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi

Sebepojetí, city, vůle:

- Rozhodovat o svých činnostech
- Uvědomovat si své možnosti i limity
- Učit se hodnotit své pokroky
- Soustředit se na činnost a její dokončení
- Zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, slovně, dram. improvizací
- Být citlivé k přírodě, živým bytostem, věcem

Dítě a ten druhý

- Správně komunikovat s dospělým člověkem
- Navazovat a udržovat dětská přátelství
- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat dohodnutá pravidla
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ponižování
- Požádat druhého o pomoc

Dítě a společnost

- Uvědomovat si, že každý má v určitém společenství svou roli
- Domluvit se na společném řešení
- Utvořit si představu o pravidlech chování a společenských normách
- Chovat se zdvořile, vážit si práce druhých lidí
- Zacházet šetrně s pomůckami, hračkami
- Vyjadřovat a zachycovat zkušenosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebně pohybových činností

Dítě a svět

- Mít povědomí o širším společenském, kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- Uvědomit si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- Ovládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně doma i na veřejnosti
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (pohoda prostředí, ochrana přírody v okolí, živé tvory, apod.)

IV.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Procvičit výskok z místa s dosahováním na zavěšené předměty
- Hod na cíl, střídavě pravou a levou rukou
- Snažit se nadhodit a chytit lehký předmět
- Vést k plazení po lavičce přitahováním soupaž v lehu na břicho
- Učit lezení v podporu vzadu urč. směrem
- Vést ke skokům jednož z místa přes překážku na zemi
- Učit skoky jednož z místa
- Procvičovat seskok z vyšší rovny
- Chytat míč po odrazu od země
- Chytat míč koulející se po úzké šikmé ploše
- Procvičovat chytání míče po odrazu se správným uchopením
- Cvičit rovnováhu na šikmé ploše
- Cvičit převaly pod nízkou překážkou
- Procvičovat chůzi mezi překážkami
- Zdokonalovat reakci na smluvené signály
- Učit skluz se šikmé plochy v lehu na zádech
- Učit samostatně zdolávat různě vysoké překážky
- Učit se správnému lezení „po třech“
- Procvičovat kotoul vpřed ze stoje rozkročného
- Učit se rytmizovanému běhu
- Rozvíjet zručnost při skládání z papíru
- Snažit se o pečlivou a čistou práci s lepidlem
- Vést ke koordinaci obou rukou při vytrhávání
- Vést děti k přesnosti a pečlivosti při vystřihování
- Zapojovat děti do péče a ošetřování rostlin z koutku živé přírody
- Prověřovat znalosti o lidském těle, části těla, vnitřní orgány, pět smyslů
- Seznamovat děti s voděním loutek

Dítě a jeho psychika

- Umisťovat g. tvary na určené místo, L a P strana, nahoru, dolu
- Porovnávat a řadit předměty podle velikosti, hmotnosti (kratší než krátký, delší než dlouhý; lehčí, těžší, více, méně)
- Ověřovat, zda umějí děti rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení i ve tvaru negace
- Naučit se sledovat předem danou cestu – DH: Sleduj cestu a jdi po ní, Cestujeme po stopách, Kterou cestou se dáš?
- Procvičovat znalosti číselné řady
- Procvičovat a pojmenovávat názvy g. tvarů
- Rozvíjet souvislé vyjadřování metodou vyprávění
- Vnímat hlásku na konci slova
- Procvičovat hlásku na začátku a na konci slova

- Rozvíjet samostatný projev dětí – rozvité věty
- Gramaticky zvládnout tvoření množného čísla slovesných tvarů
- Rozklad slov na slabiky
- Učit rozkazovacímu způsobu
- Fr. Hrubín: 2x 7 pohádek
- Učíme děti luštit a vymýšlet hádanky

Dítě a ten druhý

- Prohlubovat žádoucí citové vztahy a charakterové vlastnosti
- Prohlubovat kolektivní cítění v souladu s požadavky na vstup do ZŠ
- Rozvíjet u dětí smysl pro povinnost, odpovědnost, pracovitost
- Sledovat rozvoj sebekontroly a sebeovládání při činnostech
- správně hodnotit chování vlastní i ostatních dětí

Dítě a společnost

- Vést děti k naznačení a jednání postav – tematická kresba
- Vést k vnímání barev v zimní přírodě – práce s inkoustem zmizíkem
- Vytvářet postavy z modelovací hmoty
- Vést děti k vnímání krásy slova při poslechu a recitování básní se zimním tématem
- Vést děti k chápání rozdílu mezi poezií a prózou
- Vnímavě poslouchat přečtené pohádky a dokázat je reprodukovat
- Snažit se o samostatný zpěv písně s doprovodem učitelky, dětí
- Vést děti ke spojení pohybu s melodií písní – pohybové ztvárnění
- Podporovat zpěv písní s doprovodem orf. nástrojů
- Uplatnit poskočný krok v pohybových etudách
- Poslech různých forem hudby – soustředěný poslech

Dítě a svět

- Znat své jméno, příjmení, adresu bydliště, jména rodičů, sourozenců
- Znat jména některých ptáčků v zimě, se kterými děti přicházejí do styku na zahradě MŠ + volně žijící zvířata
- Seznamovat děti se surovinami na přípravu krmítka pro ptáčky
- Pozorovat stopy ve sněhu a přiřazovat je komu patří
- Vést děti k tomu, aby znaly druhy zimních sportů a činností v zimním období
- Upozorňovat na charakteristické znaky zimního období, označovat přírodní jevy
- Charakterizovat znaky všech ročních období
- Rozdělit rok na měsíce
- Znat dny v týdnu
- Protidrogová výchova – „Jak pejsci našli stříkačky“

IV.4 Klíčové kompetence

Po Vánocích se zaměřujeme na jejich reflexi, i ve vztahu k zimní přírodě a zvířatům, ale také mluvíme o povinnostech – ryze prakticky o nadcházejících povinnostech ve škole,

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Integrovaný blok č. V: *Jaro t'uká na vrátka*

Témata:

1. Co děláme celý den, rok
2. Kniha je náš kamarád
3. Vítáme jaro – svět se krásně zelená
4. Hody, hody, doprovody
5. Na tom našem dvoře
6. Rostliny a stromy
7. Co má kola, jede?
8. Co mi řekl semafor

Obsah:

- Uvědomujeme si, že se každý den střídají stejná časová období.
- Vlastním používáním různých předmětů a náčiní docházíme k poznání, že nám ulehčují každodenní činnosti a práci.
- Seznamujeme se s lidovými tradicemi a zvyky našeho kulturního prostředí.
- Uvědomujeme si, že Velikonoce patří k oslavě příchodu jara.
- Upevňujeme znalosti o domácích a hospodářských zvířatech a jejich vztah ke svým mláďatům.
- Vytváříme citovou vazbu k přírodnímu prostředí.
- Učíme se chránit přírodu.
- Pojmenováváme dopravní prostředky a rozlišujeme je podle účelu, místa pohybu a zvuku.
- Přibližujeme základní poznatky o dopravním ruchu a dopravních značkách určených pro chodce, reakce na světelné signály, upozorňujeme na nebezpečí silnice

V.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Vést k rozvoji fyzické i psychické zdatnosti.

Vést k vytváření zdravých životních návyků.

Osvojit si věku přiměřených praktických dovedností.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

• Jazyk a řeč

Vést k osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní.

Rozvoj řečových schopností.

• Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

• Sebepojetí, city, vůle

Rozvoj schopností sebeovládání.

Ovlivňovat své chování v situacích.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
Vést k vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobování, apod.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
Rozvoj společenského a estetického vkusu.
Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnot.

Dítě a svět – oblast environmentální

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

V.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, vnímat hmatem
- Zvládat jemnou motoriku
- Zvládat koordinaci ruky a oka
- Zacházet s pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náradím a náčiním

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky) a porozumět jejich významu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- Záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- Orientovat se v prostoru i v rovině

Sebepojetí, city, vůle:

- Vyjádřit souhlas či nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně, pohybem či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, respektovat jiný postoj či názor
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky

Dítě a společnost

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát fair
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, modelovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů a přírodnin)

Dítě a svět

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro děti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jim pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí)

V.3 Vzdělávací obsah k výstupům:

Dítě a jeho tělo

- Procvičit skok do výšky přes gumu s obměnami
- Procvičit plazení po břiše a zádech pod nízkou překážkou
- Chytat míč po odrazu od země, házet a chytat míč obouruč
- Kotoul před, plynule za sebou
- Zdokonalovat techniku a provedení sportovního běhu
- Procvičit hod do dálky horním obloukem
- Dodržovat čistotu při práci s lepidlem
- Vést koordinaci obou rukou spolu se zrakovou kontrolou při vytrhávání
- Upevňovat techniku stříhání tvrdšího papíru nebo textilu
- Zapojovat děti do péče o ošetřování rostlin v koutku živé přírody; zálivka, přesazování
- Zapojit děti do výzdoby jarních svátků a Velikonoc

Dítě a jeho psychika

- Uspořádat danou skupinu na základě předem zvoleného pravidla
- Určit polohu zvoleného předmětu (před, za, první, poslední, vpravo, vlevo, dole, ...)
- Procvičit znalosti názvů geometrických tvarů
- Procvičit L a P stranu umístováním předmětů, g. tvarů
- Vést k porovnávání skupin s rozlišným počtem prvků (více o, méně o, stejně)
- Vnímání hlásky na začátku a konci slova
- Zaměřit se na gramatickou správnost tvarů přídavných jmen
- Rozvíjet souvislé vyjadřování dětí metodou popisu
- Rozvíjet u dětí schopnost klást otázky a na otázky souvisle odpovídat
- Rozvíjet souvislé vyjadřování dětí metodou reprodukce
- Rozvíjet poznávání a užívání slov významově protikladných – antonym
- Soustředit se na poslech pohádky

Dítě a ten druhý

- Všimnout si dobrých i špatných příkladů jednání lidí v přírodě
- Ověřit si stupeň návyků potřebných pro vstup do ZŠ – soustředění, dokončení práce
- Podporovat rozvoj dětských přátelství
- Provéřit, jak jsou děti samostatně schopny řešit případné konflikty
- Provéřit stupeň osvojení návyků zdvořilého jednání s dospělými
- vést ke spolupráci s učitelkou i ostatními dětmi

Dítě a společnost

- vést k uplatnění krycí vlastnosti barev, naznačovat prostorové vztahy
- Vyjádřit složitější dějovou situaci začleněním lidských figur
- Tvarovat papír překládáním a skládáním s určitým záměrem
- vést děti k výtvarnému vyjádření děje, tematická kresba, zvířecí figura
- vést děti k přirozenému kultivovanému přednesu veršů
- Soustředěně naslouchat a sledovat divadelní představení
- Snažit se o vlastní rýmování
- vést děti k pochopení textu, reprodukovat ho
- Samostatně vyprávět děj podle obrázkového materiálu
- Poznávat hudební nástroje i ve skupině, i sálově znějící
- Sluchově poznat podle melodie píseň
- vést děti ke zpěvu písně s hudebním doprovodem
- Zpěv písní s jarním tématem, vést k pohybovému vyjádření
- Zapojovat se do výzdoby k velikonočním svátkům

Dítě a svět

- Rozšiřovat a prohlubovat poznatky dětí o změnách v přírodě (hory, nížiny)
- Seznamovat děti s prvními jarními květinami, keři
- Seznámit děti s tím, kdo píše knihy, kdo do nich kreslí, kde se prodávají, půjčují
- vést děti, aby věděly význam knih, druhy knih, se kterými děti přicházejí do styku
- vést děti, aby poznaly rozdíl mezi knihou a časopisem, znát správné zacházení
- Procvičit, zda si děti pamatují názvy ptáků, kteří se na jaře vrací z teplých krajín
- Pojmenovat hospodářské a domácí zvířata, jejich mláďata, znát význam
- Na základě pozorování posilovat u dětí povědomí o tom, zda bydlí ve městě nebo na vesnici – uvědomovat si rozdíl
- Seznámit děti s podstatou velikonočních svátků, zvyky, tradice
- Seznámit děti s exotickými zvířaty, jejich podmínky pro život

V.4 Klíčové kompetence

Na jaře rozvíjíme vztah dětí ke knihám a čtení, ale stejně tak si všímáme přírody a toho, jak se po zimě probouzí – děti se dozvídají spoustu nových informací o květinách, stromech, zvířatech a učí se s nimi zacházet, zapamatovat si je, dále je předávat, chápat množství, ale třeba také kultivovat svůj vztah k nim, tedy chránit bezbranné živočichy, rozumět jejich

významu a užitečnosti atd. Z uvedeného vycházejí i kompetence, na jejichž rozvoj se v rámci bloku V zaměřujeme:

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Kompetence činnosti a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v rádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Integrovaný blok č. VI:

Na světě je přece krásně, když si pomáháme

Témata:

1. Já a moje rodina
2. Svátek matek
3. Ten umí to a ten zas tohle – kladivo, hřebíčky, nitě, špendlíčky – to znají všechny dětičky
4. Na zahradě pod jabloní, motýlek se s včelkou honí – hmyz, luční květiny

Obsah:

- Vedeme děti k tomu, že si uvědomují, že jsou jedním z členů rodiny, ve které žijí
- Postupně si přibližujeme strukturu širší rodiny, kdo do ní ještě patří
- Vlastním používáním různých předmětů a náčiní docházíme k poznání, že nám ulehčují každodenní činnosti a práci.
- Poznáváme různé profese – zaměstnání rodičů
- Vedeme ke zjištění, že louka „žije“, že je plná broučků a hmyzu

VI.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Vést k vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu.

Rozvoj užívání všech smyslů.

Rozvoj pohybových schopností.

Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

• Jazyk a řeč

Vést k osvojení si dalších forem sdělení verbální i neverbální – výtvarné, hudební, pohybové, dramatické.

Rozvoj komun. schopností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu.

• Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

Vést k vytváření základů pro práci s informacemi.

• Sebepojetí, city, vůle

Rozvoj schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Vést děti k prosociálnímu chování, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny.

Dítě a svět – oblast environmentální

Vést k rozvoji úcty k životu ve všech jeho formách.

VI.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Pohybovat se v písku
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, rozlišovat vůně, chutě, tvary předmětů

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Reprodukovat krátké příběhy
- Využívat zkušenosti k učení – postupovat a učit se podle pokynů
- Zachytit a vyjádřit své pocity slovně, výtvarně, hud.pohyb. improvizací
- Soustředěně poslouchat a poznávat ustálené vlastnosti v bajce

Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace:

- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma
- Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech

Sebepojetí, city, vůle:

- Vyjádřit souhlas či nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích

Dítě a ten druhý

- Obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor, přijímat a uzavírat kompromisy
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámým, v případě potřeby požádat o pomoc
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- Prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí – soucit, radost

Dítě a společnost

- Podřídit se rozhodnutí skupiny, spolupracovat
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- Chránit přírodu i živé tvory v okolí
- Snažit se ovládat své afektivní chování
- Zaspívat píseň na zvukomalebné slabiky

Dítě a svět

- Vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- Uvědomovat si, že tím jak se chováme, ovlivňujeme své zdraví i životní prostředí
- Mít povědomí o technickém prostředí
- Správně se chovat ve společnosti, MŠ, na návštěvě, v přírodě, ve městě, atd...

VI.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Procvičovat hod do dálky a na cíl
- Procvičovat házení a chytání míče
- Procvičovat přeskok přes švihadlo
- Procvičovat kotoul v různé sestavě s obměnami
- Vést k představivosti při tvoření z písku
- Upevňovat správnou techniku stříhání a lepení
- Skládání složitějších útvarů

Dítě a jeho psychika

- Vést děti k porovnávání skupin s rozlišným počtem prvků (více o, méně o, stejně)
- Vytvářet skupiny s daným počtem prvků
- Procvičovat L a P stranu umístováním předmětů
- Procvičovat a určovat geomet. tvary, třídít podle velikosti, barev
- Vnímat hlásku na začátku a konci slova
- Rozvíjet souvislé vyjadřování dětí metodou reprodukce
- Rozvíjet poznávání a užívání slov významově protikladných – antonym
- Uvědomovat si při poslechu veršované pohádky atmosféru díla
- Básničky o mamince – co mám na mamince nejraději
- Rozhovory o životě v rodině, pomoc rodičům
- DH: Jaká může být maminka?

Dítě a ten druhý

- Všítat si dobrých i špatných příkladů jednání lidí v přírodě
- Podporovat rozvoj dětských přátelství
- Podněcovat dětské nápady při hrách a činnostech
- Samostatně splnit i náročnější úkol zadaný učitelkou

Dítě a společnost

- Tematická kresba na základě citových podnětů
- Rozvinout děj v ploše, vyjádřit zážitek
- Výtvarně zachytit pohádkové i reálné situace
- Vést děti k pochopení textu, reprodukovat ho
- Samostatně vyprávět děj podle obrázků
- Soustředěně naslouchat a vnímat divadelní představení
- Zpívat skupinně i sólově, přiměřeně intonačně čistě, rytmicky správně
- Zpívat písně o jaru, zvířatech
- Poznej píseň podle melodie

Dítě a svět

- Pojmenovat a znát základní vlastnosti hmyzu, význam pro člověka
- Provéřit, zda děti znají jména svých rodičů, kde pracují a co dělají

- Pozorování přírody a dění v ní na škole v přírodě
- Maminky v živočišné říši

Obsah:

- Vedeme děti k tomu, že si uvědomují, že jsou jedním z členů rodiny, ve které žijí
- Postupně si přibližujeme strukturu širší rodiny, kdo do ní ještě patří
- Vlastním používáním různých předmětů a náčiní docházíme k poznání, že nám ulehčují každodenní činnosti a práci.
- Poznáváme různé profese – zaměstnání rodičů
- Vedeme ke zjištění, že louka „žije“, že je plná broučků a hmyzu

VI.4 Klíčové kompetence

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Integrovaný blok č. VII: *Privítejme léto*

Témata:

1. Všechny děti mají svátek
2. Pojedeme do ZOO
3. Kolik je na světě moří
4. Hurá na prázdniny – Buď na sebe opatrný

Obsah:

- Dozvíme se něco o Zemi, kde na ní ležíme
- Dozvíme se o vzniku potoka, řeky, rybníka a o životě v jejich okolí
- Učíme se poznávat různé druhy exotických zvířat, způsob jejich života, péče o ně
- Upozorníme na nebezpečí u vody, v lese, na silnici
- Seznamujeme se s tím, jak se máme chovat při náhlých změnách počasí (např. bouřka)

VII.1 Dílčí vzdělávací cíle

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Zvládnout základní pohybové dovednosti, jemnou motoriku.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- **Jazyk a řeč**

Vést rozhovor.

Utvořit jednoduchý rým.

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie**

Úmyslně si zapamatovat a vybavit.

Chápat číselnou řadu.

- **Sebepojetí, city, vůle**

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Vážit si všech lidí, i když jsou něčím odlišní.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy.

Dítě a svět – oblast environmentální

Mít povědomí o různých národech, zemích, planetě Zemi a vesmíru.

VII.2 Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- Zvládnout základní pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v běžném prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat drobné náčiní, pohybovat se v písku)
- Sladit pohyb se zpěvem

- Zvládat jemnou motoriku, zacházet s drobnými pomůckami, náčiním i materiálem, zacházet s grafickým i výtvarným materiálem, s jednoduchými hud. nástroji
- Rozlišovat, co prospívá zdraví, co mu škodí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- Chápat slovní vtip a humor
- Poznat napsané své jméno
- Poznat hlásku na konci slova
- Délka samohlásky ve slově
- Vyprávění příběhu podle obrázku

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- Záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- Nacházet společné znaky, charakteristické rysy předmětů a jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- Chápat číselnou řadu 1-10
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Úmyslně si zapamatovat a vybavit

Sebepojetí, city, vůle:

- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- Hodnotit svoje osobní pokroky
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- Prověřování dítěte ve stupni samostatnosti plnění úkolů – kontrola, pochvala
- Prověřování trpělivosti při překonávání překážek

Dítě a ten druhý

- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí), že osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Dítě a společnost

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) podle svých možností se bránit důsledkům tohoto chování
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (používat barvy, tvořit z papíru a různých jiných materiálů, z přírodnin)
- Domluvit se na společném řešení
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

Dítě a svět

- Mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- Chránit přírodu a živé tvory
- Porozumět, že všechno kolem nás se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je potřeba v životě počítat
- Rozlišovat aktivity, které zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod a upozornit na ně

VII.3 Vzdělávací obsah k výstupům

Dítě a jeho tělo

- Cvičíme běh a chůzi v přírodním terénu
- Koulení míče s obměnami v přírodním terénu
- Chytání míče po odrazu od lavičky
- Procvičujeme kotoul v různé sestavě s obměnami
- Procvičujeme cval stranou
- Poskočný krok v daném rytmu
- Ověřujeme, jak děti skládají harmoniku – skládání ze čtverce dle instrukcí
- Vytrhávání kousků papíru – nalepování

Dítě a jeho psychika

- Utvořit jednoduchý rým
- Sluchové hry
- Vytváříme věty z daných slov
- Dokončení příběhu – Co by se stalo, kdyby...
- Dramatizace dialogů – Fr. Hrubín: 2x 7 pohádek
- Porovnávání 2 skupin, určit počet prvků, vytvářet číselnou řadu
- Přidávat, ubírat – počty tolik – kolik, více, méně, stejně 1-6
- Rozklad souboru 2-6 prvků; sjednocení
- Pozorování přírody – vycházky do přírody
- Pozorujeme živočichy, rostliny
- Prověřujeme, zda děti dokážou pojmenovat některé přírodní jevy
- Prověřujeme, zda děti znají nebezpečí ohně, vody

Dítě a ten druhý

- Prověřování schopnosti sebekontroly a sebeovládání ve vypjatějších situacích (dopravní prostředek, na ulici)
- Účast na pomoci a spolupráci při náročnějších činnostech – úklid, úprava třídy, práce na zahradě, pomoc při zhotovení nástěnky)
- Ověřit stupeň návyků potřebných pro vstup do ZŠ

Dítě a společnost

- Prověřovat návyky – požádat, poděkovat, pozdravit, oslovit dospělého přiměřeně hlasitě, „neskákat do řeči“, apod.
- Pomoc při přípravě oslav MDD
- Zpívat písně o vodě, zvířatech
- Poznávání písně podle melodie
- Zpívat skupinově i sólově
- Modelování zvířat
- Zdokonalovat zvířecí figuru

Dítě a svět

- Znat jméno svého města, kde žijeme, historické památky, důležité budovy
- Uvědomit si rozdíl mezi vesnicí a městem; kam pozveme svého kamaráda v Pardubicích
- Prověřit, zda děti znají nebezpečí ohně; přírodní jevy: bouřka, blesk, duha
- Význam lesa pro člověka, ochrana životního prostředí
- Léto – charakteristické znaky léta a činnosti
- NH: Jedeme do... (různé země)
- DH: Co uděláme, když najdeme, potkáme,
- Návštěva muzea Dr. Emila Holuba (Holice)
- Návštěva planetária, podvodní svět (HK)

VII.4 Klíčové kompetence

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Evaluační systém

Důvod hodnocení a hlavní cíl činnosti:

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Autoevaluace se týká mnoha různých oblastí. Sledovat a vyhodnocovat je možné prakticky všechno, co vstupuje do vzdělávacího procesu. Obecně mohou být porovnávány školní vzdělávací programy s RVP PV a vyhodnocováno, do jaké míry jsou tyto programy v souladu s požadavky formulovanými v RVP PV. Na základě zjištěných poznatků je možno navrhnout a provádět jejich úpravy. Důležité je porovnávat školní program (to, co je v něm napsáno) s jeho realizací (s tím, jak vzdělávání probíhá v praxi).

Ke komplexnímu vyhodnocování práce mateřské školy v praxi je zapotřebí provádět evaluaci minimálně takto:

- pravidelné získávání zpětné vazby od rodičů – osobními pohovory, besedami, přijímáním podnětů a námětů ke změnám, dotazníkové šetření
- hodnocení kvality výuky ze strany vedení školy – pravidelné porady s kazuistikami a zpětnou vazbou, hospitace vedení školy
- sebehodnocení pedagogů – vzájemné zpětné vazby sdělované na pravidelných poradách, možnost inspirativních návštěv mezi jednotlivými pedagogy (výhoda spojení školy a školky, kdy se učitelé obou škol mohou vzájemně inspirovat), stáže na jiném pracovišti a sebevzdělávání, které nabízí nadhled nad vlastní prací

Výsledky vzdělávání dětí zjišťujeme rozhovory, diskuzemi, z dokumentace, porovnáním plánovaných záměrů s realizací, hodnocením aktuálních projevů dítěte, analýzou portfolia. Hodnotíme naplňování vzdělávacích cílů, hodnotíme průběžně děti a vytváříme pro ně individuální péči

- Kdo: učitelé
- Kdy: 2x ročně, vyhodnocování provádíme v měsících leden a červen.
- Jak: na základě pedagogické diagnostiky dětí 2x ročně učitelé připravují slovní hodnocení dítěte

Hodnocení splňuje následující požadavky:

Hodnocení je v individuálním případě smysluplné a účelné. Umožňuje u jednotlivých dětí diferencovat a pedagog může zvolit individuálně různý způsob sledování a hodnocení odpovídající vzdělávacím potřebám dítěte. Písemné záznamy, event. další doklady vypovídající o dítěti a pokrocích v jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a přístupné pouze pedagogům v mateřské škole, popř. rodičům. Pedagog je využívá při své každodenní práci, při tvorbě individuálního vzdělávacího programu, pro komunikaci s dítětem i pro informaci rodičům a neformální spolupráci s nimi.

Obsah

1. Charakteristika školy	2
2. Podmínky vzdělávání	2
2.1 Věcné podmínky	2
2.2 Životospráva	2
2.4 Organizace – denní program MŠ.....	4
2.5 Řízení mateřské školy	4
2.6 Personální a pedagogické zajištění.....	4
2.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	5
2.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	8
3. Organizace vzdělávání	10
3.1 Přijímání dětí	10
4. Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
4.1 Metody a formy vzdělávací práce	11
Integrovaný blok č. I: <i>Já a moje</i>	12
I.1 Dílčí vzdělávací cíle.....	12
I.2 Očekávané výstupy	13
I.3 Vzdělávací obsah k výstupům	14
I.4 Klíčové kompetence.....	15
Integrovaný blok č. II: <i>Malíř podzim</i>	17
II.1 Dílčí vzdělávací cíle	17
II.2 Očekávané výstupy	18
II.3 Vzdělávací obsah k výstupům	19
II.4 Klíčové kompetence	21
Integrovaný blok č. III: <i>Vánoce přicházejí</i>	23
III.1 Dílčí vzdělávací cíle	23
III.2 Očekávané výstupy	24
III.3 Vzdělávací obsah k výstupům.....	25
III.4 Klíčové kompetence	26
Integrovaný blok č. IV: <i>Zima, zima už je tady</i>	28
IV.1 Dílčí vzdělávací cíle.....	28
IV.2 Očekávané výstupy	29
IV.3 Vzdělávací obsah k výstupům.....	31
IV.4 Klíčové kompetence.....	32
Integrovaný blok č. V: <i>Jaro ťuká na vrátka</i>	34
V.1 Dílčí vzdělávací cíle	34
V.2 Očekávané výstupy.....	35
V.3 Vzdělávací obsah k výstupům:.....	36
V.4 Klíčové kompetence	37
Integrovaný blok č. VI: <i>Na světě je přece krásně, když si pomáháme</i>	39
VI.1 Dílčí vzdělávací cíle	39
VI.2 Očekávané výstupy	40
VI.3 Vzdělávací obsah k výstupům.....	41
VI.4 Klíčové kompetence.....	42
Integrovaný blok č. VII: <i>Přivítejme léto</i>	43
VII.1 Dílčí vzdělávací cíle.....	43
VII.2 Očekávané výstupy	43
VII.3 Vzdělávací obsah k výstupům	45
VII.4 Klíčové kompetence	46
Evaluační systém.....	48

